

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához, címrendőlevelekben. Ára évnegyre 3, félévre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentegyházutcában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM)

Hirdetések minden negy huzasban egy sor után 4 pengőért közzétettnek; folytonos hirdetések 33 pct. elengedtetik. Munkák, hirdetések 15 pkr bérlettel előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatok sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ - HIVATAL:

A Központozásban, STEIN könyvtár-teskedésében.

A gazdasági gépek jelentősége Erdélyben.

IV.

Közelebből meglátogattuk Clayton Shuttleworth és társai gépgyárának raktárát a pesti indóház szomszédságában, s jóllehet még többféle szállítmányai bírányoztak, még is nem kevésbé érdekes tárgyakat volt alkalmunk látni; különösen a gőzhajtó-művek, malmok és cséplőgépek vonták magokra figyelmünket.

E gyár készítményei, úgy a cég legalaposabb hitele, mint aránylagos olcsóságukért, egyaránt ajánlhatók. — A legújabb és szabadalmazott javításokkal készült gőzhajtómű 14 ló erőre 285 font sterling.

Egy kettős szelelő cséplő és tisztázógép, mely a gabonaféléket kicsépli, felszórja, megrostálja, s minősége szerint osztályozza, nem vas, hanem a sokkal tartósabb és czélszerűbb fa-kerekekkel, javított dobverőkkel, s a szállítást könnyítése végett, tökéletesített tengelyekkel, mely, 7 óra alatt, ideértve az időközben való vesztégleseket is, 375 véka árpát cséplött, — árá 115. font Szállítható, örlő malom, a legújabb találmányok szerint tökéletesítve, 3 1/2 láb átmérőjű, francia kővel, mely 1 óra alatt 7 véka árpát örlő Lincoluban 80 font.

Mihez képest egy gőzhajtó-mű, cséplőgép és malommal együtt, hozzá számítva a malom gyanítható szállítását Pestig, helyben Pesten, 490—500 fontba, vagy is körülbelül 4900—5000 conv. forintba kerülne.

E számításnál a legtökélyesebb szerkezetű és legdrágább gépeket vettük. — Kevesebb ló-erőjű gőzhajtó-művek és csekélyebb minőségű cséplő-gépek, malmok, olcsóbban is megszerezhetők; de itt, nézetünk szerint, a költségkimelés nem fizeti meg magát, s valamint aránylag a többi ló-erőjű gőzhajtó-művek azért ajánlhatók, mert kevesebb erő-megfeszítést tevén szükségessé, többet tartanak; úgy általában a jobb szerkezetű, és drágább gépek, az árkülönbséget, mely mindössze is csekély gazdagon megéri. — A mi már a bért

illeti, mely mellett külön vállalkozók cséplőgépei a testvérhonban csépelnek, ez ugyan a helybeli körülmények szerint változik; mindazáltal, mennyire végére járhatánk, a következő középdíjakat találtuk.

A géptulajdonos adja az erőművészt, a gépet, a fűtőt, a gabonát, a szemet és olajat; a többi munkásokat, valamint a tüzelőanyagot is, a gépet adja. — A tüzelés csekélyebb gyűjteményekkel, például, törökbuza-csúskával is megtörténhetik, s ha fával esik, 3/4 l ól naponként elégséges.

A fennebbi feltételek mellett, a cséplő-rész ösziből rendszeren 11-ed, tavasziból 12-öd. — Látni való a fennebbiekből, miként nem csak a kézi-cséplés, de nyomtatás arányában is a gőzzel cséplés költségkimeléssel nem jár. — Előnye azonban más tekintetben tagadhatlanok, s abban állnak, hogy a munkát sokkal hamarabb végzik, s nem csak a nyomtatás, hanem a kézzel-cséplésnél is pár százötlettel több szemet vesznek ki, s a nyomtatásnál sokkal tisztább munkát tesznek; hanem a géppel cséplött gabonának mérője, a nagyobb piacokon, hol a gabona minőségére különös tekintet van, mindig néhány krral drágább, mint a nyomtatott. — Fennebbi számításunkra megkivánjuk még jegyezni, mikint biztosság szempontjából, helyesebbnek tartottuk, a vállalkozók cséplő-bért venni alapul; de nézetünk szerint, egy vagyonszállító földbirtokos kevesebb haszonnal beérheti, mint egy vállalkozó, ki talán egész vagyonát egy gőz-cséplőgépbe fektette. — Egy gőzhajtó-mű előnye, továbbá, csak valamennyire nagyobb gazdaságnál sokféle fordíthatóságban áll; midőn azt most cséplésre, majd örlésre, majd megint tűzifa, vagy becsesebb asztalosanyagok fűrészelésére sat. használni, s eként a cséplőhöz a gőzhajtó-mű hasznát, czélszerűségét csak egy részben szabja meg.

Ez oka, miért a testvérhonban a gőz cséplőgépek hova-tova mindinkább szaporodnak; a leggyakorlatibb gazdaktól felőlük a legkedvezőbb nyilatkozatokat hallhant, s vannak határok, hol az ember 5—6 cséplőgépet lát egyszerre füstölgni, melyek

a cséplés végeztével azután más, meg más szolgálatokat tesznek. — Mind a mellett, mi, a biztos haladást tartván leggyorsabbnak, a kiterjedésre nézve, melyben a szállítható, gőzhajtó-műveket Erdélyben alkalmazhatónak találjuk, mult cikkünkben tett nyilatkozatunknál maradtunk, s egyelőre a külön vállalkozást ajánljuk; főképpen azért, mert ki bízhatná, hogy akár gazdatiszt, akár annak felügyelete alatt egy bérbe fogadott gépész a költséges géppel bánásnál annyi vigyázatot, és ügyességet igyekeznék és tudna kifejteni, mint egy eszélyes, s meg lehet, már tapasztalt vállalkozó, kinek a gép talán legfőbb élelem-forrása, s ki, ha Erdélyben rosszul menne dolga, minden baj nélkül búcsút venne, s oda vonúlna gépével, hol jobb szerencse mosolyg. — Erdélyi gazdáink legnagyobb része a jelen súlyos viszonyok közt, egy istenadta szerencsére csak oly kiadást is, mennyit egy gőzhajtó cséplőgép és malom szerzése igényel, bajosan tehet, mielőtt a körülmények tapasztalatilag kipróbálva nincsenek.

A mondottakat figyelembevételestől elégen tartjuk; ennél több czélunkban nem volt, és senkise higye, hogy a legelkiesmeretesebb ajánlások a leggondosabb tanulmányok a személyes meglekintést és ez általi oklást feleslegessé teszik; ki okserűbb gazdaságot szándékszik vinni, s ezért gépeket is akar használni, menjen ki legalább Pestig, látogassa meg a gazdasági gépészeket, töltsön órákat azok gépei vizsgálatával; ránduljon ki a közelebb fekvő okserűbb gazdaságokba, vizsgálja ott, munkálkodásuk alatt, a gazdasági gépeket; kérdezősködjék, jegyezzen, többet lásson, mintsem higyzen, s így s csak is gyerezhessen magának elegendő tapasztalatot gazdasági gépek biztos megszerzéséhez. — Különösen nagyobb szerű és drágább gépeknél ez mulhatatlanul szükséges.

Igen ajánlhatók, s a fennirt raktárban és a pesti minden nagyobb gazdasági-gépgyárakban kaphatók a zúzó és daráló gépek, melyek által a gabonaszemek az

emésztésre sokkal alkalmasabb alakban nyújtatnak a marhának. — Hízó vagy éltesebb fajra való állatoknál nagyon szükségesegek e gépek, s dolgozó, valamint más fiatalabb marhákna is a legjobb szolgálatot teszik. — A Turner-félek öt ember erőre 100—120 forint. — Ezek, valamint még inkább a nagyobbak és szaporábban működők, a munka nehéz volta miatt, inkább csak ló-erőre ajánlhatók. — A szecskavágók haszná a gazdaságban sokkal inkább el van ismerve, semhogy annak bizonyításával szót szaporítani szükségesnek tartanók. — Egy, annak idejében Canadának nevezett egyszerű, igen könnyen járó, de nem igen szapora, s talán éppen azért nem nagy divatra kapott szecskavágónk már 15 év óta teszi szolgálatát ritka, és olcsó igazítások mellett. — Pár év óta bírnak egy drágább és tökélyesebb szerkezetű szecskavágóval, melyet Wolf Leo most már felhagyott bécsi raktárából vettünk. — Könnyű járása már is megfizette magasabb árát, tartóssága iránt is jó reménnyel vagyunk, mert könnyű és teljesen egyforma járásánál fogva kevesebb erőfeszítésnek és rázkodásnak van kitéve. — Nálunk azonban még más egyszerűbb és olcsóbb szecskavágók is jó szolgálatot tesznek, melyek elég választékosságban kaphatók honi gazdasági gépgyárainknál. — Áruk, a szerént, mint jobb és nagyobbak, ember vagy ló-erőre valók, 60—250 forintig változik.

Általában gazdáinknak azt tanácsoljuk, miként a közelebbi két pontban említett, valamint még más egyszerűbb gépek megszerzésénél is, előbb az angolokat, azután a hontakat vizsgálják meg, és hasonló ár és minőség mellett adjanak a hontaknak elsőbbséget, mert így honfiköltségeknek, a hont ipart pártolni, de egyszerű mind ösztönözni, — eleget tesznek.

Mi a leghelyesebb munka-felosztásnak tartanók, hogy az angol raktár most egyelőre is a nagyobb, tökélyesebb és honunkban még bajosan előállítható gépek árulásánál többre ne terjeszkedjék; de ezt hazai gépgyáraink ügyessége és igyeke-

Az én költsézetem.

Az én költsézetem halk moraju patak,
Mely a virágos rét tércin fut, szalad,
S habjai örömet susognak, csevegnek,
Midőn olykor egy-egy virág is hull bele:
Égi virága a boldog szőrelemnek.

Tavaszi estvéken susogó esti szél,
Mely a virágoknak szerelmet vall, beszél;
Melynek szárnyán felszáll lelkem, fel az égbe,
Hol elfeled perczre mindent, a mi földi...
Hová nem kísér fel multam szenvedése!

Az éjnek halványan derengő csillaga,
De a melytől mégis fényt nyer az éjszaka;
Melyet a sok nagy közt sokan meg se látnak...
S ha látnak is... vajon ki gondolna arra:
Hogy az is fényt adhat... s ad az éjszakának?

Méla furulyahang messzi-messzi tájon,
Csendes holdvilágos őszi éjszakakon...
Egyszerűen hangzó a pásztor ajakán,
De a melyben mégis a lélek szól... beszél,
S elszenderül a táj édes fátyolán.

Egyszerű kis kunyhó, a melyből hit, remény
S szeretet angyali mosolygának felém...
Hol a szív világát önmagában leli...
Hol hir és dicsőség ismeretlen nevek:
Mert vágyait a szív benne is fölleli...

Dalos kis pacsirta fenn a magas légben,
Mely a földet soha el nem hagyja még se...

Dalában zengedez szabad öröm s bánat...
Ily magasan száll az én dalos lelkem is,
Mely röptében soha... soha el nem fárad!

Az én költsézetem ifju tavasz, melyre
Égből mosolygott le az Isten szerelme;
E mosolyra virul szűm minden virága.
Egyszerű dala im e virágok, melyek
Hervadást nem hoznak lelkem tavaszára!

Oh maradj is velem virágos költsézet,
Hisz nem halt ki beáram még minden jobb érzet,
Még fel tud dobogni szívem a szép s nagyra...
Még lángolon tudom szeretni a hazát,
Akkor is, ha lehunytt boldogsága napja!

... Legyek síró bánat, mely hervaszt, tép,
szaggat...

Felhő, mit a vihar ide s tova hajthat.
Elhervadt táj felett beteg őszi szellő,
Mely hasztalan keres illatot a mezőn,
Midőn a hűs hajnal, vagy a csendes est jó...

Legyek bolygó szellem a mult sirja felett...
Melyre bánatból kő fűzert a képelet,
Mit nekem a lelkem csak kísértő vészek?
Gyönyörrel szenvedek... mosolygva halok meg;
Csak te maradj velem imádott költsézet...

S ha majd kifortt lelkem... a koboz elnémul...
Létem koszorúja hervadtan szét hull:
Jöjtek ki akkor — ki, a temetőbe,
S dalaimért — miket lelkemből téptem ki —
Ejtsetek egy könyvet sírom keresztjére!

Murányi Sándor.

SAPHIRA.

Irta HALMÁGYI SÁNDOR.

VI.

S a p h i r a.

(Folytatás. *)

Ha valaki 1579-ben Gyulafejevárt, az udvari élet örömeit keresve, azon reménnyel csatlakozott volna Báthori Kristóf udvarához, hogy a fejedelmi trón közelében élve, feltalálja mindazon pompás mulatságokat, melyek a romanticus középkorban egy különálló status fővárosát csaknem szakadatlan ünnepélyek, leggyakrabban harci játékok színhelyévé tették, — az családva tapasztalta volna, hogy Gyulafejevárt mostan a vigalmi zajnak hangjai csak néhanapján verték fel a csarnokok zárdái csendjét; hogy a fényes harci-játékok homokterén, deli levették helyett, közönséges csatlósok viczkádoztak a fejedelmi ölak paripáit, s hogy általában az egész udvarnál bizonyos lankadt, klastromi, komor hangulat volt uralkodó, mely a jó kedv vidám zaját egészen száműzni látszott főleg a várpalota azon részéből, a hol az ország feje lakott.

Tán valamely nyomasztó politikai helyzet okozta e komolyságot, hogy ne mondjuk: lehangeltságot? Oh nem! Erdély 1579-ben ahoképest még boldog országnak volt mondható. A fényes portának évenként vagy 10,000 arany

*) Lásd a Kolozsv. Közlöny 11-dik számát.

adót kellett ugyan fizetnie, de különben önálló, nemzeti kormányzattal bírt az ősi szent alkotmány szerint. Nem küldött ide a hatalmas és „győzhetetlen” szultán se helytartó-basát, se adóvetőt, se garázdálkodó hadasapatokat téli kvártélyra, legfőkébb egy-egy csász fordult meg néha ritkán az országban, az is illő becsülettel viselte magát. A várakban nemzeti hadak voltak, az ormokról a zászlókön Erdély színei lobogtak; a hódító török nem érezte magát itthon bérceink közt, nem idegenül az erdélyi saját hazájában; e tekintetben az ország fejétől le az utolsó jobbágyig nyugalom honolt minden kebelben. Csúpan a valóságos surlódások okoztak bizonyos izgatottságot, mely azonban inkább elfojtja forrongott, a nélkül, hogy a közbátorságot és rendet veszélylyel fenyegette volna. David Ferencz, a mérész reformátor, június 2-kán Gyulafejevárt, az országgyűlésen, holtig tartó fogságra ítélletett; négy nap múlva azonban Déván meghalt, vele együtt megszűnt azon tan is, mely a forrongó gyűlt kovásza volt. Csened és béke vala tehát ez évben Erdély bércei közt, s a vajda tekintélye oly erősen állott, mint egy valóságos fejedelmé; mert Báthori Kristóf, ugyszólv, csak helytartó volt, miután öccse, István, lengyel királynak választván, azelőtt három évvel a medgyesi országgyűlésen, a rendek beleegyezésével, neki adta ugyan a kormányzást, de az erdélyi fejedelmek címét megtartotta, hogy azután, mint Lengyelország királya, annál többet használhasson az országnak, török s más külföldi udvaroknál.

Azonban tudni kell, hogy Báthori Kristófnak egy borzasztó betegsége fejlődött ki, mely éppen történetünk évében mind fenyegetőbb rohamokban jelentkezett. Kevésbé volt az még akkor ismeretes, s a legjelesebb orvosok, mint Blandrata is, csak biztató szóval tudák tartani

zete által óhajtuk elérni, miután tőlük, kik közül már többek régi üzletet visznek, s tetemesebb tőkéről rendelkezhetnek, méltán megkívánhatjuk, hogy az egyszerűbb és olcsóbb gépek gyártásában a gazda-közönség várákozásának teljesen megfeleljenek, mire névze régebben nem kevés kívánni valót hagyaték olykor fenn. — Az ily gépekre névze ugyanis, csak némi gondos igyekezet mellett, a versenyt kiállhatják az angolokkal, kiket a vám és szállítási költségek nem kevésbé nyomnak.

Id. gr. Teleki Domokos.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Bukarest, 1858. április 14. — Tisztelt szerkesztő ur! Midőn e sorokat írom, a román föld egy éves magas vendégei közül néhányan induló felben vannak, mások pedig már elis indultak. Hogy a kölcsönös bucsuzások érzékenyek lehettek, tudhatja mindenki, aki tapasztalta, hogy mily hön ragaszkodik az emberi szív oda, hol egyszer tárt karokkal fogadtattott, és ily előzőkeny gondossággal s annyi nemességgel találkoztott. Mennyi szép ösmeretség és őszinte barátság kötöttet e magas vendégek és e hon elöljárói között. Még csak egy bucsuestély — mi sehose hiányzott, — egy baráti köszorítás, s aztán talán örökre vége van a viszontlátásnak. A szöke Duna, a sebes gözcsoék házájokba röpkörik a magas vendégeket. A kereskedő felszámítja, hogy e nagy urak egy évi ellátása mily roppant összegbe kerülhetett. A speculans zsidó lelküdi a gazda nélkül maradtot uri szállások kapui előtt, várja a butorok árvereztetését, s előre örvend lelke a dus nyereségnek. Jön a sensal, barátságot köt vele a zsidó komá, és sóvárova várja, midőn ez elkiáltja a hársat altrá-t. Az élezes román élcelésinál a meghiusult unióból, s a biztosok egy évi itt mulatásából, mit azonban önnök meg nem sugok, s ezzel vége van mindennek. De nem úgy van édes román nép! ne élceskedjél, mert ezen urak bizonyosan, habár csöndesen, s nem uniók demonstratiókkal, azonban győződjél meg, jólétedre működtek. Nem kürtölhették ki néked előre, mit érted tettek, hanem elő nem sokára az idő, midőn, hogy ezek nálad voltak, megköszönöd. Sokat tanulhattál volna, román barátom, te ezen urak külsejéből is, ha őket szoros figyelemmel kíséred. Megláthatad volna azt a nagy ur nőt, miként ment ő mindennap gyönyörű leányával az Isten házába. Láthatad volna, midőn a chaus-séra kiment, olykik egyszerű kőntös volt mind rajta, mind azon a szép leányon, milyet nálatok még a moháládszajka is felöltöni szígyennek tartana. Ha a hatalmas Albion képviselőit nem láttad mindennap olyan kaputban lovagolni, milyre a csokjok — arslán a vadabb fajból — talán reá se tekintene. Hja, román barátom, egyszerű öltönyben, s az Isten házára meg nem felelőkéssel, tartja meg a maradék az ösök által vértel szerzett hazai szent földet. De más-ként volna lásd csak itt is, a le néped Mekkája-ban, ha az atyák kissé összebbr veszikaköpenyt. Nem nézéd keservesen, hogy a legszebb utcákban építik pompás palotáikat az — idege-

nek. Nem panaszkodnék a predikátorok, hogy az atyák tudatlanoknak szidják gyermekeiket, papáikat, hanem a Páris is felülhaladó fényel-gés helyett áldozná iskoláira, hogy tudós pap-pokat neveltesse nemzetednek. De elég most ennyi, hisz le, román barátom, esorokt úgy is olvasni, tudom, nem fogod. Beszéljünk azért még valami egyébről is. Előbb is a magyar borról, melylyel most kezdenek itt megösmernedni. Pestről hozatott volt mindjárt egy éve, az én köz-benjárásom folytán, Havas urtól D. J. ur egye-hány láda magyar bort, melyek közül a sashe-gyi, budai és a peszmélyi a kedveltebbek. Ha a magyar bornak hitelt akarunk itt szerezni, fő dolog az, hogy a borok tisztak legyenek. Ebből a szállítmányból sok megezezesedett, sok pedig felelte zavaros, pedig az előlét a görögök, kik itt boraikkal nagyban kereskednek, igen felhasználják a magyar bor hiteles csökkentésére. Szeg-szárdról is hozatott tavaly egy kereskedő ne-hány hordó bort, s éppen ma hallám, hogy egy hordó egészen borezetté vált belőlük.

A kereskedés, mióta a Duna megnyílt, kissé itt is élénkült kezdett, de nem oly mértékben, mint most egy éve. A házber roppantul felszokott, miért is egynehány kereskedő boltjával felha-gyott, tudva, hogy nagy nyereségre, miután a bojárök is pontosan fizetni restecskek, nem szá-mithat.

Ma olvasám az itteni német lapból, hogy Brailában közelebb igen nagy égés volt, de rész-letes tudósítást még nem tudatik. Vajha a szo-moru végsorsot ért öreg Czako, és ennek fia, Zsigmond, testvérét a távolban is oly igaz kebl-ü magyart, Czako Jánost, az én kedves bará-tomat, megvédte volna az ége gyászos látoga-tástól.

Kolozsvár. — (Gyermekek egyelet). — Mond-ják: embertől ne várj halát; ha ez igaz lehetne, úgy az emberi kötelezettségek arany lapjáról le volna törlesztve a legszentebbek; úgy a szív Judása minden erénynek, a földtől kezdve felaz-égig. — Nem, nem lehet: csak a sirör halát-lan, ki nem tudja megmondani a sírdomb hor-padásai alatt, vajjon biborcsillár-foszlányon, vagy daróc-rongyokon ragadók a sírféreg? — nem ösmer rá a halálán, utca boldog-e vagy világnagy volt, kinek kopár sírhalmán márcsak árva csalán nő, vagy éppen utat vert rajta a gyászszekér? — Van hála, s ennek szép pél-dáját mutatta elő egy agg szinész, Láng Lajos, ki is édes anyjának, Járós Anna Mária-nak, 1806-an az élet és szinpadról, a kolozsvári te-mető ágyára fektetett porai föfötsíremléket ki-vánt emelni; de a sír helyét, mely már egyens-terre terült, a sírör nem tudá kijelölni. A ke-gyesrendű szerzeteseknek ez a felszáadottuli hála nemes szivokor hatván, azon rend egyhá-zalaira engedék feltenni a sír-émléket, alkalom-szerű szent mise alatt, ápril hó 19-én; szép lát-vány volt a vén gyermek szeméből legörögő könyek 52 év után, egy édes anyja való visz-szaemlékezésben, — a köny a legigazabb nyel-ve a színynek; és a temetőt a benne nyugvó po-rok oly classiai földde emelik, honnan a termé-szet anyagot gyűjt hason egyeniségek előállítá-sára; ha későre is. — Czele szin.

Erzsébetváros, április 13-án, 1858. — Öv-magos gróf Haller Jánosé, Kleischt Zsuzsánna urasszony, miveltségének, kegyességének újból egy nemes tettével adá jelét; a tegnapi napon

az idevaló ev. ref. ekklézsia lelkipásztora fize-tesé pótlására, mint saját szerzeményét adá ál-tal e város kebelében, az országút mellett fek-vő három hold területű új deszka-fődesek kert-let kerített telkét, mely 1000 pfrintnál többet ér. E nemes tetteket hallására hála- és öröme gyuladott kebelük gyüle össze a ref. vallásu gyülekezet papi lakához, a hol ekklézsiai ku-rátor, Soos Károly gyógyszerész ur, előadván a fennirt kegyes tettel, a hála és örömtől könye-re lakadt gyülekezet egyhangulag sokszoros-éjen kiáltások között elhalatozá ekklézsiai jegy-ző-könyvébe íglatni e nagyhatású adományt, mint „római kath. vallásu“ mlgos gróf övegy Haller Jánosé, Kleischt Zsuzsánna urasszony ó nga alapítványát, és azonnal testületileg ide való szállásán tetteleg s szóval hálás köszönet-eket s gyermekei tisztelőit nyilvánítni s ki-jelenteni; a melyre irt ekklézsiai kurátor ve-zetése alatt a kegyes grófnő szállására menve, és löle testületileg elfogadva, a nagykegyes-ség grófnéának a tisztelgők minden tagjaihoz tett nagylelkű s mivel szellemet tanusító nyil-atkozata s intése, és ekklézsia kurátor Soos Károly urnak az ekklézsia nevében, lelkes sza-vakban nyilvánítt hálás köszönete s tisztelete s annak kikérésé után, hogy a kegyes grófnő nagy családja grófi címerét templomunk szá-mára örök emléklül megadni kegyeskednék, Pávai Vajna Elek a következő beszédet in-tetvé a nemes grófnőhöz:

„Nagyságos grófnő! Kedves hazánk minden vallásfelekezeti népeinek, s különösen magyar népünknek vallásukönbsége mellett is, százados s örököl természete, sokszori kísértések mel-lett, a szíves baráti és áldozatkészséggel páro-sult rokoni szeretet, egyik a más vallásának Jézusól parancsolt keresztényi szeretettel el-nözése, tisztelese s becsülése. Európa legmiv-veltebb álladalmi nem tudnak szebb példákat mutatni fel, nem tuda soha semmi rossz akarat köztöltünk vallásgyűlölséget támasztani; min-denik szereti, becsüli s tiszteli felebarátja val-lását, és segíti végeztelja, a tökéletesedés, elé-rebésen, mivel mindenik egy igaz Istent imád. Ezen nemes érzelmektől hevíelve és táp-lálva él nagyságod; különböz vallások lelki-pásztorai, különböz vallások hívői mindennapi társalgói s feles jöteleményeinek tárgyai, melyek sora számtalan, s melyek kevesekről elmondhatók még mostanában; ily nemes lellei különösen az erzsébetvárosi ev. ref. elszegé-nyedett ekklézsiank temploma számára ezeltől nehány évvel 200 pfrint tett segédelmé, ilyen közelebből a szamosújvári ev. ref. templom épí-tése segélésére adott 40 pfrint adománya, s ilyen különösen azon nagykégyességi tette, melyet ev. ref. ekklézsiank lelkipásztora fize-tése jóbitására e hó 12-kén 1000 pfrint felüli alapítványul kegyeskedett kezembé letenni, jó fekvése s tetemes jövedelmű saját szerzemé-nyekért már szinte megbukott Ekklézsiank bir-tokába adva.

Nagyságos grófnő! az ily sokszoros nemes tetteket nagyságod titokban teszi, s nem sze-reti hirdetni; de e nagy tetteért, e kegyessé-geért megengedi nekem itt, vallásom hívői je-lenlétökben, mint az ő érzelmek tolmácsja, a magam, az ő és minden vallásfelekezet tag-jai nevében köszönetünket s örök halánkat azon hozzáadással nyilvánítni, hogy csupán nagy-ságod kegyességének köszönhetjük képessé-günket arra, hogy a jövőben lelkipásztort tart-

hassunk; nagyságod ért meg állásunkat, nagy-ságod menté meg ev. ref. ekklézsiankat az el-kerülhetetlen ényésztől s hívá új életre; — nagyságod páratlan nemes tette: zálog nekem arra, hogy vallásom hívőihöz, vallásos intéze-teink fenntartása iránt intézett s közelebből megjelenendő fellívásom, megiermi az égető szükségűl igényelt gyümölcsöket; s a felreté-ve a külsőségeket, diés elődeink méltó ivá-dékai leszünk; fogadjá még egyszer hálás kö-szönetünket, tekintsen minket mint nagyságod és nagyhírű grófi családja iránt örök hála-ra kötelezett alázasos tisztelők, imáink s tisztelőtünk tárgya leend nagyságod ezer izziglen, jutalmaz-a meg a mindenek Ura tetteért családja, nagy-reményű fia s unokái előmenetelével, boldo-gulásával s honunk virágzásával, mivel ezek nagyságod mindennapi imája tárgyai, tartson meg minnyájunkat kegyességében, s Isten élte-tesse sokáig.

Egyik szemtanu.

N. Enyed, 1858. április 14. — (Evang. ref. egyh. kerületi rész. zsinat). — A N. Enyedről nevezett ev. ref. egyházi kerület rész. zsinat tartván, folyó hó 13—14-én, annak nevezete-sebb tényei voltak:

1. Délelőtti 9 órakor ünnepélyes isteni tisz-telet tartatván, Isten nevének segítségül hívása, s a Fejedelemtől könyörgés után, egyházi szó-noklatot tartott új-lordai segédlelkész Sz. G., alapigélvén fel a Luk. I. Rész. 76 versét, s tárgyatottan fejtegetvén ker. János élete his-tóriáját; — ebből azon következtet húzva, hogy miképpen kell a szt. ügyért mindnyájunknak munkálkodni.

2. T. Basa Mihály elnök esperes által meg-nyitlatván a gyűlés, a felsőbb rendelekek fel-nyitása után érdekesebb tárgyai voltak: a) Az ürességben levő director-hivatal t. S. J. szemé-lyében betöltetett. b) A széköl bírák részint megújítottak, részint kipótoltattak. c) A kerü-leti főgondnokság se lévén teljes számban, köz megegyezésből felkértett a mlgos fő egyházi tanács, miszerint a vallásos téren is közbuzgó-ságu m. Tisza László urat kinevezni méltósá-gassá. d) A folyó évi gen. synodus ezen terü-letben s éppen N. Enyedben tartatván, a szüksé-ges előkészületi tanácskozás után egyszersmind a világi rendbeli deputatusok is felajánlottak a mlgos fő egyházi tanácshoz. e) Olvastatván n. enyedi könyvkötő Sp. L. igénytelen, de vallásos érzés-szülte levele, melyben tudatja, hogy az újabb kiadású szt. Bibliából különböz minősé-gű, nagy mennyiségű készletet rendelt s hozat-tott meg Pestről oly olcsó áron, hogy annyit itt helyben még a kötésit se tudná elvállalni. Vallalkozónak ezen vallásos buzgósága nagy készséggel fogadtatván, meghatározott, hogy a mely ekklézsiank nincs újabb kiadású Bib-liája, annak papja azonnal írjon alá, a t. esperes ur pedig közigazgatási uton közölje ezen olcsó Biblia-vásárolhatást, különösen a székely kerü-letek előjáróival, hogy aláírás útján szükségte-leiket tudatva, a gen. synodus alkalmával ezen jöteleményben részesülhessenek. f) A néhai t. Király Mihály által hagyományozott becses könyvgyűjtemény alapján, a már régebben fel-állított kerületi könyvtár újból szerveztetvén, egy bizottmány nevezetett ki a további teendők

* Ezen fellívást közelebből lapjaink hozandják.

a szerencsétlen férfit, ki szintelen a halál eszméjével s az ország dolgaival tépelődve, mind inkább elveszté régi nyájasságát, s mo-gorva, türelmetlen, indulatos emberre lön, ki-nek kiálthatlan természeté tovaütte köréből a mosolygó öröm derült arcát. Ritkán, nagyon ritkán pendült meg borongó kedélye; s ilyenkor megtörtént, hogy nyájás szavakkal engesz-telte azokat, a kiket rossz óráiban nyersen le-kurrogatott; de ha előállott nyavalyájának ré-me, iszonyu mogorvaság és türelmetlenség veti rajta erőt. Büszké, erős lelku férfi volt. Nem panasztolt senkinek. De beléakadozott még ab-ba is: miért áll az apród így vagy amúgy a lá-bán. Senki se tudott ilyenkor közelében meg-maradni, csak Leleszi, az első jézsuita, ki Erdé-lybe jött. Ily egyéniség körében aztán vége volt minden világi mulatságnak, háztartásában minden kedélyességnek.

Bocskai Erzsébet, a vajdáné, már termé-szeténél fogva is csendes kedélyű, komoly házi asszony volt, kinek pompás mulatságokért régebben se sokat fájt a feje, mióta pedig férje-urát a sompolygó halál árnyékában látta, a sok virasztás, feljédezés és szomorkodástól meg-törtve, utóbbi időkben maga is mindegyre gyón-gékedett, s ha nevelletlen gyermekei történe-hető árvasághoz gondolt, mód nélkül búnak ereszté fejét, a mi nem volt se egészességnek, se kedélyének hasznára. Bár legalább Griseldát engedné a teremő, hogy adhatnók jól férjhez! sohajtozott a kegyes kalomista asszony. Bár he-lyette inkább Zsigmond született volna elsőnek! Istenem, hogy én a hű meg csak szőnyegen já-t-szó gyermek! Köznekedek éjjel nappal, s a gyermekek sorsa felől sokat suttoztak együtt Gábor Jánosé, a jámbor tanácsurral, kinek isten-kis nemeshöl nagyira vitte dolgát későbbi veszedelmére ártatlan életének, melyet a halál-tal Zsigmond zsarnoki módon bakóval ottlított ki.

Az udvar személyezte mindig inkább csak egy nagy családnak volt tekinthető, melynek tagjai a családól könnyű vagy nehézkes termé-szethez, vig vagy komor kedélyéhez szoktak alkalmazkodni, s mivel a vajda életkedvét mind inkább elvesztette, természetes, hogy a köze-lebbi időkben az egész udvarnál komorabb-ko-morabb színezetet nyert az élet. A várudivaron zajogni már nem volt szabad; az apródok és udvarnokok a termekben lábujjhegyen járkáltak, hogy sarkantus csizmájok ne csörögjön; ko-molyan és csendben végzé kötelességét min-denki, s ha a fiatalág mulatni kívánt, vidékre szállingóztott valamelyik jó nemesi házhoz av- vagy félrebb eső lakában gyűlt össze egyik vagy másik előkelő családnak, mely az udvarhoz tartozva, a várban lakott, s hébe-korba társa-ságot gyűjtött, vigasztalására az udvari höl-gyeknek, a kik különben halálra untak volna magokat az örökös komoly foglalkozás mellett, mit sétalovaglások is csak ritkán váltottak fel.

A kik emlékeztek Izabella és János-Zsig-mond idejére, mikor Gyulafejérvár fényes ün-nepélyek, vigadozások és kalandok színhelye volt, megesselt a lelkük, midőn reggelként e hölgyeket, kiknek fiatal arcahoz oly kevéssé illett a filosofi komolyság és stoicus nyuga-lom, hosszú sorban a templomba látta menni, némán, lesütött tekintettel, fészeken lépdelve, Saphira vezetésé alatt, ki ha egyszerűbb öltö-zetben jár s arczkifejezése nem annyira meren-gő bús, mint szigorú és rideg lesz vala, beil-tett volna akármely klastromba apácák fejede-lem-asszonyának, a mint hogy szokásai és vi-gasztalan világnézetében volt is valami apácái, a mit élete története indokol.

Ismerjük meg őt közelebből! Még gyer-mekeleányka volt, egy fejlő rózsabimbó csak, midőn atyja Havasalföld vajdája lön, s Mozyin, a büszke gögös férfi, fejedelmi arának nevelő

ő, nagyranézőnek s büszkének. Amde gyón-gő szinét idomítani szelid, ábrándos anyja is ott volt, s így e két irányu nevelés, mint két különböz kovász hozá pegzsébe ébredő lel-két. Csak a forrongás perce hiányzott, hogy kiválják jellemé.

A tizenötödik tavasz illatát szívtá fejlőd ke-belébe, midőn egy holdvilágos éjszakán, a pala-ta ablakában melázott. A kerti öreg jávorfa alatt, közel hozzá, egy karsu ifjú alak jelent meg előtte, s cymbál hurjait pengetve, egy ábrándos dalt hallatott lágy, epedő, búkeser-yes hangokon. Szerelmet énekel, titkolt, mé-lyet, reménytelent; s ez éj óta, e perczen túl a gyöngé szűd nem érzett egyebet, mint regé-nyes vágyódást egy ismeretlen údván, mely-ről e daltok énekében minden hang egy búvós regét sugott lelkének. Am a hold lassanként ol-fogyott, meg újra feltűnt fénylő arany-szarvával, de a daltok jöttét hasztalan várta ablaká-ban. Ki volt ő, honnan jött és hova tűnt? Harcz-ba ment-e s ott veszett el, vagy elbujdosott meszsze reménytelen szerelmével? A lányka ti-lándott és sohajtozott és ablakában szomorúan mé-lázott. Havak múlva azonban egy csendes őszí éjjelen a méla dal, s a cymbál rezgő hurjai ismét felhangzóan. Borus volt az ég, csak ne-hány csillag halvány fénye világolt, s az isme-retlen daltok most egészen az ablak alatt pa-naszlá titkos kinyit, búcsuzva mindörökre, kö-szülve hosszú útra, déli tengerpartokhoz, kék hullámok rengő sírjába, hová bús ábrándjai vo-nak őt. De im! az ablak sebesen nyílik, s a magasból, mint béke galambja, egy fehér ken-dő száll alá lobogva, benne fésző rózsabimbó, mely azt jelenti, hogy: remélj! és egy suso-gó felénk hang, mely a lányka küzdő szívéből roppen, az is biztat: remélj! s a csalogány a bokorból, a vadgalamb a rengetegből, a visz-hang a bércz öbléből, az egész természet csak

ez édes hangot mondja vissza: remélj! Oh boldog éj, szép álmok éjszakája, miért hogy oly gyászos virradatnak kelte téged felváltani!... Másnap reggel vérpád állott az ablak előtt. Mit jelenten az? Rajta vérvörös palástban a bakó, zordul nézte fénylő bárdját. Ki lesz az áldozat? Nehéz rablanczokon amott hozzák őt már: csak gyöngye ifjú meg, karsu termettel, szép sima ábrázattal. Apród öltönyén, szíve fölött, egy rózsabimbó látható, kis fehér kendő lobogtat kezében, melylyel önmagának szemét boldog mosolylyal maga köti be. . . Oh irgalom! . . . az ifjúnak! hallszik Saphira sikoltása. De törze-ről a drága fő lecsapva, már a vérpádon rémes zajjal végigördül, s piros vér fecskendi be a hófehér kendőt, szerelmizálógot, most szemfe-dőt. Mit siratod! dörg Mozyin, belé ima s bójt kö-zött feledd, ha szereted! . . .

Ime Saphira első szerelmének története! melynek szerencsétlen ifjú hősét, mind hiába, zárdában ima s bójt között se tudá feledni. Hasztalan jöttek fényes leventék, keletnek ünnepelt fiait, kéri őt szerelmi frigyre, arául. Az ábrándos leány sohase akarta többé elhagyni a kolostor falait, s ez bűz haragját idézte fel aty-jának, ki sanyargatásokkal se tudván megtörni makacsságát, végre avval fenyegette: mint hit-vény rabszolgálatl ajándékozta el vadlelkű em-berkalmárnak, hogy vinné idegen égőv alá pi-aczra eladni. Megrémült a szerencsétlen leány-ka és igérte, hogy engedelmeskedi fog, csak egy havi határidőt kért. De ezalatt anyját el-vesztvén, új gyászszert költözött szívébe; s midőn a válságos nap közelgett, egy éjjelen el-tűnt nyomtalanul a kolostorból.

(Folytatjuk.)

gadta. A császár nagy jóakaratot mutatott iránta.

Törökország. — Trapezuntból írják a „Presse d'Orient”-nek, hogy Mehmed bey (renegát Bangya) a Sefer pasha fia Ibrahim b. és Lapinski ezredes által árulási bűntényben találtatván, haditörvényszékre halálra ítéltetett volna. Két emissariust, a kiknél Philipson orosz tük levelei találtak, három tisztet, kik az árulási bűntényben kisebb vétkeseknek találtak, szigorú büntetés kiszé- vedése után száműzték, és Trapezuntba kísérték. Mehmed bey maga bevallotta bűnöségét, s a felől emlékiratot készített volna.

Ellenkezőleg ezen hírekkel, melyek a Stambulban tartózkodó menekültekhez más hírekkel együtt érkeztek, több, Trapezuntból a török fővárosba érkezett cserkesz azt erősíti, hogy midőn hazulról elindultak, Mehmed beyt nemcsak szabadon, hanem Sefer pashával folytonos összeköttetésben lenni látták. Ezen utóbbinak a Damaskusból megszökött Naib Emin pashávali találkozására márcz. 27-én vagy 28-án volt megtörténendő Dego-i helységben a Sapsagok földén; a két cserkesz főnök kibékülését bizonyosnak hiszik.

A „Presse d'Orient” veszélyes propagandát emlit, mely a porta keresztlyén alatt-lói közt volna elterjedve. A kormány ezen propagandát szigorral üldözi, és a rámondott büntetés intő példaként fog szolgálni azoknak, kik a szultán hatalma alól kivonni vélik magokat egyszerű utlevelek által, melyeket csak a szultán souverain jogának megsértésével lehet kiszolgáltatni.

A porta még márcz. 17-én a küludvaroknál levő képviselőihez egy köriratot intézett, mely különösen a szultán azon jóakarát emeli ki, minél fogva a fölkel népségeknak a szükséges reformokat meg-

adni, s ekként a párisi szerződést aláírt hatalmak beavatkozását fölöslegessé tenni szándékozik.

A „Presse d'Orient” — e stambuli lap — ellene mond azon a török fővárosban terjedő híreknek, miatha Ausztria török sergeknek Klekben való kiszállítását megtiltotta volna; sőt, a mint mondják, az is meg lett volna engedve, hogy a török sereg Ragusan, mint a Montenegróba vezető legrövidebb uton, mehesen keresztül. Másfelől jövő tudósítások azonban e hirt kétségbe vonják, s nem volna lehetetlen, hogy a porta, éppen mert semmi kálással se látszik birni az Ausztria részéről nyerendő tetteges segélyre, Montenegró megtámadásával legalább pillanatig egészen felhagyand.

Huszainpasha, a hercegovinai csapatok főparancsnoka, Mostárba érkezte után kiáltványt bocsátott ki, a melyben teljes amnestiát ígér mindazoknak, kik tiz nap alatt fegyvereiket leteszik. E kiáltványa nem is maradtól kedvező hatás nélkül. Nagyszámu rajákhagyták oda a fölkelők sorait, s ekeik mellé visszatértek.

Omer pasha megérkezett Bagdadba, s a szomszéd nyugtalan törzsek ellen expedícióra készül. — Stambulból írják, hogy Fuad pasha van végleg kijelölve a párisi értekezletre. Elutazásának ideje bizonytalan.

UJ POSTA.

Bernard fölmentése nem kis bosszankodást ébresztett Franciaországban. Az april 20-ki „Constitutionnel” azon fölmentést hallatlan botránynak nevezi, s tudatni kívánja azon angolokkal, kik a Franciaországi jó egyetértést akarják, hogy

a kormánynak nehéz lenne az általános bosszankodásnak korlátot vetni, ha a Bernard ügyvédének gyalázatos beszéde valami szerencsétlen uton el találna terjedni Frank-onban.

Bernardra nézve hátra van most az összeesküvés, a gyilkosságánál sokkal kisebb vád, mely felett ismét külön eljárást kell tartani, s ez az, a mire vonatkozik egy újabb sürgöny, mely így szól: „Bernard mint összeesküvő fogva marad mindaddig, míg kezességet nem nyújt, hogy a Queensbench (főtörvényszék Angliában) előtt meg fog jelenni.”

Mivel azonban nem főbenjáró büntettről, (felony), hanem csak „vétségéről (misdemeanour)-ról van most már szó: Bernard, ha kezeszt állít, szabad lábon veheti magát. Büntetése legfeljebb börtön lehet, mely azonban 5 évig is terjedhet.

Londonból april. 20-án távirják: „A hétfőn éjjeli ülésben kijelenti Malmesbury, hogy a korona jogtudósainak többsége Cagliari elfoglalását törvényesnek nyilvánítja. Határozott beavatkozás ez okból lehetetlen.”

(E szerént van helyreigazítva a Londonból 17-ről több laphoz érkezett téves sürgöny.)

Az olasz dolgokról april. 16-ról írják Párisból: „Az olaszországi dolgok úgy látszik, komoly fordulatot akarnak öltetni; hozzánk legalább komoly tudósítások érkeznek Nápolyból. A király, a kinek makacsosága a nyugati hatalmakkal szemközt, legalább eddig jól sikerült, a „Cagliari-ügyben se akar más politikát követni. Elhatározta, hogy Gaetában tábori alakít, s a parancsnokságot maga veszi át. Trapani gróf a testőrpáncsnok úgy látszik királyi bátyjával nincs egy értelemben, s lemondását beadta; ellenben Aquil-la gróf, a király másik öccse, egészen

vele tart.” Másfelől olvassuk, hogy valamennyi szárd tiszt parancsot kapott állomására visszatérni.

A párisi ellenzék megállapította azon három jelölt nevét, kikre az april. 25-diki választásnál szavazni akar, az ottani ügyvédi kar három tagját nevezvén ki. Ezek Leonville, J. Favre és Picart, kik a párisi polgármesteri hivatalokra megküldték az írásbeli nyilatkozatukat, miszerint megválaszthatás föltételeit elfogadják. A kormány szerette volna, hogy az ellenzéki lapok olyan jelöltek ajánljanak, a kik a császárság rendületlen hívei ugyan, de szabadelvű színezettel bírnak.

A muzika mint látszik belé bősüzt a haladásba. A népfelvilágosítás minisztere — mint Oroszországban a közoktatási minisztert nevezik — állítólag azért lépett vissza hivatalától, mert a sajtót igen szabadnak találja, s ki hallott orosz tábornoktól oly szavakat, mint Mirieff, nisnei-nowgorodi polg. és katonai kormányzó legközelebb a nemesi bizottsághoz a jobbágyok ügyében mondott, nagy bével kiáltván föl: „Legyen tisztelt önök előtt az emberi jog — adják meg önök az embernek, mi az emberé.” Mintha a phrasisos a világ más részeiből Oroszországba költöztek s ott fényes jégcsapokká fagytak volna, — hogy majd ismét vízzé legyenek s talán egy kis vizárt is szerezzenek.

NYILT POSTA

Udvarhelyről egy állítólag mult h. 27-kéről az ottan működő színesek érdekében hozzánk küldött levelet nem kaptunk.

Bécsi bürze. — Aprilis 20-kán. Erdélyi urbéri papir 78³/₈. Magyar urbéri papir 80¹/₂. Nemzeti kölcsön 84¹/₂. Arany 8 darabja 4 frt 51⁶/₁₀ kr. Ezüst 5⁴/₈.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbérkárpótlási töke-utalványozás.

A károly-fejérvári cs. k. megyei törv. szék utján febr. 27-ről 1858. Szabó Lajosnak hariti birtoka után 296 ft 15 kr. — Gál Albertnek buzás-bocsárdi birt. után 684 ft 29³/₄ kr. — idős Ugron Istvánnak apahidai, k. solymosi birtoka után 2989 ft 5³/₄ kr. — Zeyk Rákhel özv. Pállos Istvánnak buzdi, k. kis-nyéki b. után 3066 ft 22³/₄ kr. — Páva Samunak maros-koppándi b. u. 88 ft 52³/₄ kr. — Mohai

Julianának maros-gecei birt. után 341 ft 15 kr. — Gáspár Jánosnak csuci, gapudi birt. után 425 ft 53³/₄ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók május 31-ig. Targyalási nap aug. 3-dika d. e. 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törv. szék utján febr. 12-ről 1858. Vajna Miklósnak lodormányi birt. után 451 ft kr. — Nagy Erzsébetnek lodormányi birt. után 192 ft 10³/₄ kr. — Kulnoki Erzsébetnek szénaverősi birt. után

367 ft 6³/₄ kr. — Eresztevényi Antalnak zágori birt. után 300 ft. — Geréb Lászlónak lodormányi b. u. 692 ft 26 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók folyó évi május 29-ig. Targyalási nap jul. 29-dike, d. e. 9 órakor.

A maros-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék utján febr. 20-ról 1858. Májai Domokosnak buzás-besenyői b. u. 632 ft 20 kr. — Földvári Sándornak balázsteki b. u. 3809 ft 8³/₄ kr. — Kolozsvári Jánosnak oláh-solymosi,

kis-szöllősi b. u. 296 ft 52³/₄ kr. — özv. Turóczi Sámuelnek b. besenyői birt. után 435 ft 36³/₄ kr. — gr. Bethlen Herminának kóród-sz. mártóni, oláh-solymosi b. u. 5972 ft 41 kr. — Koronka Lászlónak kóród birt. u. 1818 ft 53³/₄ kr. — Szabó Mihálynak d. szent-mártoni b. u. 659 ft 31 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók máj. 26-ig Targyalási nap jul. 26 ka délelőtt 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(418) (3—5) Az ugynevezett Borjumál felső és alsó részében, két jó karban levő

SZÖLLŐSKERT

jutányos áron szabad kézből eladó. Bővebben értekezhetni Stein J. könyvkereskedésében.

(416) (3—3) N.-Enyeden Winkler János kereskedésiben jó Luczerna és Bük köny mag találtak nagy on illó áron.

(419) (2—3) Hirdetmény.

A dévai n. casinónak közgyűlése f. év május hónapja 15-dik napjára határozatván: tisztelettel kéretnék az irt intézet alapító s évi részvé-

nyesei, hogy ezen gyűlésre megjelenni szíveskedjenek. — Déva, apr. 15-én, 1858. A casinói választmány.

(394) (3—4) Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M.-Vásárhelyt kaphatók: Utasítás a

SELYEMESKÉPERFA tenyésztésre.

Írta: VÁRADI SÁMUEL. Egy köre metszett táblával, ára: 24 kr. p. NEMZETISÉG. Írta Mocsári Lajos. Ára: 1 ft 48 kr. p. CZIGÁNY adomák. Közli Vig Dezső. Ára 24 kr. p.

(38) Dr. Hartung-féle cs. kir. szabadalmazott

CHINAHÉJ-OLAJ.

A hajnövet megtartására és szépítésére;

egy üveg használati utmutatással együtt 50 pkr.

NÖVÉNY-HAJKENŐCS,

a hajnöves fölélesztésére és erősítésére; egy köcsög használati utmutatással együtt 50 pkr.

A dr. Hartung-féle hajnövesztő-szerek, behizonyult kitünő jó tulajdonságaik s jutányos áraik által igen kedvezőleg különböznek az oly sok részről dicsezt macassar, lapugyókér- s minden más egyéb hajolaj és hajkenőcsöktől. s e szerint azok méltán, mint e nyben a legjobb és legjutányosbak lelkismertesen ajánlhatatnak. Ez iránti kimerítőbb leírások ingyen szolgáltatnak, és magok a szerek valódi és nem hamisított állapotban kaphatók Kozsvárt egyedül a Wolff J. gyógy szertárban; valamint

Szebenben: Zóhrer Ferencz-nél, Brassóban; Steiner, Hoffmann és Kopnaseknél, M. Vásárhelyt: Fogarasi Demeternél, Tordán: Vélies Györgynél és Wolff G. gyógyszer-tárban. Segesvárt: Misselbacher J. B-nél találhatók.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.

(10)
(30—40)

MOLL

SEIDLICZI PORA.

Az utolsó párisi világműkiállításán a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes-egyedül** méltatótt **jutalom-médallere**. s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczáfoltatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készülmény minden kül- és belföldi ily-szerű készülményeket jóságával és becsességével felülmul.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gólya czimerű gyógyszer-tár, Tuchlauben, a Wandl-hótellet szemben.

Egy bepecsételt satul ára: **1 ft. 12 kr. p. p.**, a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken

Főraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUOGOTT özvegye gyógyszer-tára, B. Monostorutczában, Szászvárosban SPECH gyógyszerész-nél, Besz-terczén SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas ta-pasztalas oly hasznosaknak talált, hogy azok híre a birodalom határait túlszár-nyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minő gyógyszeröl bírnak jelesen a gyo-morhajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajok-ban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szívdobogásban, vértolulásban, gyomorgörcsben, nyálkalkórásban s különböző női betegségekben, azt megál-lapított tények bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lénye-ges könynyűlést és uj tetterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-óhl).

(369) STEIN JÁNOS-nál Kolozsvárt és WITTICH JÓZSEF-nél M. Vásárhelyt kaphatók:

A HÁZTARTÁS és MEZEI GAZDASÁG TUDOMÁNYA.

Figyelmeztetve újabb s régibb törvényeire sat. Szerző BALÁZSHÁZI JÁNOS, a magyar tudós társaság rendes tagja.

2 kötet 2 ft pengő.